



TORNADO

ZABOUŘILO PŘED 55 LETY



Samořejmě jde o TORONADO, ale ono se použití názvu drtivého přírodního jevu vzhledem k výkonovým možnostem (přínejmenším první generace) přímo nabízí. Luxusním kupé započal Oldsmobile nejen novou éru své modelové politiky, ale vytvořil přelomový bod amerického automobilismu obecně.

Véosmička „Super Rocket“ OHV 425 cu.i., inovovaný a neotřelý styling včetně interiéru, velmi dobrý rozjezd prodeje a nejsilnější sériové auto s předním pohonem – to byla pozitivita velkého kupé na sdílené platformě GM E. Záporné stránky ale také najdeme: komplikovaná převodovka a zejména nedostačující přední bubnové brzdy, coby největší nedostatek luxusního Oldsmobilu, který spatřil světlo světa 14. října 1965.

První modelový ročník luxusního kupé představoval bombónek pro zámožné a zhyčkané příznivce velkých vzdáleností. Ambiciózní design doplňoval enormní výkon vidlicového osmiválce



V roce 1969 se pohledy veřejnosti soustředily na markantní před, tvořenou rozměrným chromovaným rámem, rozděleným v polovině svislým žebrem. Světlomety se objevily uvnitř rámu



Ročník 1972 pokračoval v trendu předchozího roku, který propůjčil Toronadu běžnější vzhled tříprostorové karosérie. Dramatičnost tvarů prvních generací se vytrácela, ale „Toro“ pořád ještě připomínalo monument



První modelová generace při akceleračním testu: véosmička s kroučákem 645 Nm zběsile protáhla přední kola. Američan, zvyklý na klasiku, musel být na větví...

Každý přelomový model se rodí obtížně, ale Toronadu trvalo pouhé tři roky od prvních náčrtků týmem Williama Mitchella až po slavnostní debut, i když na samotné nové pohonné konfiguraci pracoval Olds už od konce 50. let. Třebaže karosérie zaslouží obdiv, těžší technické revoluce bylo pod kapotou:

pohonný systém se nazýval Unitized Power Package (UPP). Jedinečnost spočívala v jeho velikosti, neboť agregát s převodovkou nezabíral více místa než V8 běžného typu u modelu se zadním pohonem. Specialitou se stala konstrukce převodovky umístěné pod motorem, na kterou se obří točivý moment (645 Nm) převáděl řetězovým pohonem. Ostatní data byla stejně majestátní jako samotné Toronado: 385 koní už v prvním roce výroby, pokoření stovky za méně než osm sekund, ale také přes dvě tuny hmotnosti. Novinka se ujala a Olds prodal bezmála 41.000 exemplářů v prvním modelovém roce. Za zmínku jistě stojí třetí místo v soutěži Vůz roku, protože americké modely se zpravidla neprobojovaly ani do užšího výběru.

Futuristický přední pohon Oldsmobilu! Olds přináší přelomovou technologii! To byly jen dva z mnoha nadšených výkřiků, které se objevovaly v časopisech a zněly z TV a rozhlasu. Ale měly pravdu...



Druhá generace přišla s modelovým rokem 1971. Karosérie dostala výrazně tříprostorový charakter a ani před už nepůsobila tak dramaticky. Toronado sice ještě nevypadalo jako přítulný méďa, ale jisté náznaky tady už byly. Vzápětí přišlo snižování výkonu a koncem výrobního cyklu měl nový V8 403 cu.i. pouhých 185 koní. Zmíňme snad jen skutečnost, že se jednalo o poslední „velké“ Toronado.

Zlom přinesla generace třetí (1979 až 1985). Znamenala redukci hmotnosti i délky, a pod kapotu se poprvé dostala věšestka od Buicku. Špičkový agregát (V8 350 cu.i.) dával už jen 170 koní... Čtvrtá, rozměrově naprosto evropská generace, přišla (1986) s kompletní samonosnou karosérií, musela se obejít bez V8, a interiér zazářil digitální přístrojovkou. Už v 90. letech se v jeho interiéru objevily některé prvky, známé dodnes, například první navigace či touchscreen. Ale ani to nepomohlo a poslední „Toro“ opustilo linku 28. května 1992.

A tak se uzavřela jedna velká kapitola, začínající ideovým návrhem obřího výkonového kupé...

Text: J.F.K.

Foto: archiv autora a redakce



Konec velké epochy: modelový rok 1979 přinesl rozsáhlou redukci velikosti i hmotnosti, model na snímku pochází z roku 1984. V nabídce byl benzínový i naftový V8



O dva roky později už továrny Oldse chrlí tisíce opětovně zmenšených Toronad, poháněných věšestkou 231 cu.i. (3,8 litru), převzatou od Buicku. V roce 1992 přišel konec legendy...